

Bőrbetegség vagy sem? A pikkelysömör természete

- A pikkelysömör bármely életkorban kialakulhat, de az első tünetek jellemzően 15 és 35 éves kor körül jelentkeznek.¹
- A psoriasis-os betegek 75%-ánál 46 éves koruk előtt derül ki, hogy érintettek.²
- Az esetek 80-90%-ában plakkos pikkelysömör alakul ki.³
- A pikkelysömörrel küzdő betegek egyharmadánál ízületi gyulladás is megállapítható.⁴

Bőrbetegség vagy sem?

A pikkelysömör (psoriasis), bár tünetei miatt a legtöbbször bőrbetegségként gondolnak rá, valójában egy krónikus autoimmun betegség. A pikkelysömörös betegek immunrendszere nem működik megfelelően, emiatt az immunsejtjeik megtámadják a bőrüket. Ez az „indokolatlan támadás” a bőr hámsejtjeinek a természetesnél gyorsabb osztódásához vezet. Egészséges esetben a bőr hámsejtjei nagyjából 1 hónap⁵ alatt cserélődnek le (ennyi ideig tart míg a bőr mélyrétegeiből az új hámsejtek a felszínre jutnak, ahol elhalnak, majd lehámlanak). A pikkelysömörös betegek bőrsejtjei mindössze néhány nap alatt⁶ jutnak el a bőr külső rétegéhez, de mivel ennyi idő kevés ahhoz, hogy megérjenek, és lecserélődjenek, a felesleges sejtek plakkokban gyűlnek össze a bőr felszínén.

Így jönnek létre az ezüstfehér, pikkelyszerű megvastagodások. A foltok igen sokfélék lehetnek, az egészen apró, alig néhány kiütéstől, az akár teljes testrészeket borító bőrelváltozásokig. A foltok jellemzően a könyökön és térdén jelennek meg, de gyakori a talpon, tenyéren, fejbőrön, arcon és nyaktájékon is. Ritkább esetben előfordulhatnak a körmökön, száj vagy nemi szervek környékén.⁷

A pikkelysömör során, az egész szervezetben gyulladásos folyamatok alakulnak ki, ezért ez a betegség súlyos szövődeményekkel is járhat. Társbetegségei lehetnek: a 2-es típusú cukorbetegség, a magas vérnyomás, a szív- és érrendszeri betegségek, a veseproblémák és a depresszió.⁸ Semmiképpen se kezeljük csupán bőrbetegségként tehát.

Gyógyítható a pikkelysömör?

A pikkelysömör jellemzője, hogy kétféle szakasz váltakozik a betegség során:

- A tünetes szakaszok, melyeket fellángolásnak is nevezünk. Ezek az időszakok néhány hétig vagy hónapig is eltarthatnak.
- A tünetmentes időszakok, amikor a tünetek csökkennek vagy teljesen meg is szűnnek. Ezeket a szakaszokat remisszióknak nevezzük.

A pikkelysömör nem gyógyítható betegség, de tünetei enyhíthetőek, illetve a tünetmentes időszakok meghosszabbíthatóak a megfelelő kezeléssel.⁹

A pikkelysömör fajtái¹⁰

1. **Plakkos pikkelysömör:** A plakkos pikkelysömör a leggyakoribb fajtája a pikkelysömörös megbetegedéseknek. Az egyéb típusokba a betegek mindössze 10-20%-a sorolható.¹¹ A plakkos pikkelysömör vörös, gyulladt foltokban jelentkezik. Felülete hámló, ezüstfehér színű. A foltok gyakran viszketnek, és kellemetlen égő érzéssel párosulnak. Leggyakrabban a könyök, térd és fejbőr felületén jelennek meg.

2. **Guttált pikkelysömör:** Főként gyermekkorban fordul elő és a pikkelysömörös esetek mindössze 8%-át teszi ki.¹² Kisebb, apró kiütések jellemzik leginkább a felkaron, törzsön vagy combon, fejbőrön. Néhány ritka esetet kivéve mindössze pár hétig tart, és kezelés nélkül el is múlik.
3. **Inverz pikkelysömör:** Az inverz pikkelysömörnél nagyobb, egybefüggő, fényes, vörös foltok jelennek meg a hónaljban, a mellék alatt, az ágyék táján vagy a fenék alatti redőkben. A bőr nem hámlik, de izzadás és dörzsölés hatására rosszabbodhat az állapota.
4. **Eritrodermás psoriasis:** Ez egy kevésbé gyakori pikkelysömör fajta, de sajnos annál súlyosabb. A test szinte teljes felületén bőrpirosodást tapasztalhatunk, mely égő érzéssel párosul. De más, súlyosabb tünetek is jelentkezhetnek, melyek esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, mert kórházi kezelésre lehet szükség.
5. **Köröm pikkelysömör:** A pikkelysömörös betegek mintegy 50%-a körömproblémákkal is küzd¹³. A tünetek lehetnek egészen minimálisak (pl. pontozottság), de akár a köröm súlyos károsodásáig, a körömlemez elvesztéséig is terjedhetnek. Az ízületi gyulladással járó pikkelysömör esetén nagyon gyakoriak a körömtünetek.^{14,16}
6. **Psoriasisos arthritis (pikkelysömörhöz társuló ízületi gyulladás):** Ezekben az esetekben a betegek egyszerre tapasztalnak pikkelysömört és ízületi gyulladást. Az esetek 80%-ban¹⁴ az ízületi gyulladás évekkal a pikkelysömör kialakulása után jelenik meg és rendkívül változatos klinikai képet mutat. Enyhe esetben az ízületek duzzadtak fájdalmasak, súlyos esetben sok ízület érintett lehet. Nagyon fontos, hogy ezekkel a tünetekkel orvoshoz kell fordulni, ugyanis a gyulladás maradandó ízületi károsodást is okozhat.
7. **Pustulózus pikkelysömör:** Ez egy rendkívül ritka és súlyos fajtája a pikkelysömörnek. A betegség megjelenésekor hólyagok alakulnak ki, melyek gennyel teltek. Általában kisebb csoportokat alkotnak, például kezeken vagy lábakon, de gyakori, hogy a test nagy részét beborítja; ilyenkor generalizált pustulózus pikkelysömörről (GPP) beszélünk. Eltérő kórlefolyása miatt más betegségként is kezeljük, elkülönítjük a pikkelysömör többi fajtájától.

A GPP súlyos betegség, mely azonnali orvosi beavatkozást igényel. A beteg lázat, hidegrázást, hányingert, izomgyengeséget és szapora szívverést tapasztalhat.

Megelőzés, kezelés

Bár a pikkelysömör kialakulása jelen tudásunk szerint nem megelőzhető, és a betegség véglegesen nem gyógyítható, de a mai modern terápiákkal a betegek túlnyomó többsége tünetmentessé tehető.

A kezelési tervet minden esetben orvos állítja fel, de van néhány dolog, melyekre odafigyelve egy kicsit megtámogathatjuk a kezelés sikerességét. A kísérő betegségek, melyek előfordulása gyakoribb a pikkelysömörös betegeknél (pl. cukorbetegség,) specifikus diétájának betartásával a pikkelysömör is jobban kordában tartható. Általánosan elmondható, hogy a teljes értékű tápanyagokat tartalmazó, kiegyensúlyozott étrend segít az egészségünk megőrzésében. Az is előnyös, ha megszabadulunk túlsúlyunktól, bizonyos esetekben pedig a vitamintabletták szedése is ajánlott.

¹ <https://www.healthline.com/health/psoriasis#statistics>

² <https://www.healthline.com/health/psoriasis#statistics>

³ <https://www.healthline.com/health/psoriasis#types>

⁴ [https://www.jaad.org/article/S0190-9622\(18\)33002-0/fulltext](https://www.jaad.org/article/S0190-9622(18)33002-0/fulltext)

⁵ <https://www.healthline.com/health/psoriasis>

⁶ <https://www.healthline.com/health/psoriasis>

⁷ <https://www.healthline.com/health/psoriasis>

⁸ <https://www.healthline.com/health/psoriasis>

⁹ <https://www.healthline.com/health/psoriasis#symptoms-of-psoriasis>

¹⁰ <https://www.webmd.com/skin-problems-and-treatments/psoriasis/psoriasis-types>

¹¹ <https://www.healthline.com/health/psoriasis#types>

¹² <https://www.webmd.com/skin-problems-and-treatments/psoriasis/psoriasis-types>

¹³ <https://www.webmd.com/skin-problems-and-treatments/psoriasis/psoriasis-types>

¹⁴ <https://www.webmd.com/skin-problems-and-treatments/psoriasis/psoriasis-types>

Sajtókapcsolat:

- Dr. Kasznár Zsolt, hatósági kapcsolatok és kommunikációs igazgató
- info@bud.boehringer-ingelheim.com

Eredeti tartalom: Boehringer Ingelheim

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/2327/borbetegseg-vagy-sem-a-pikkelysomor-termeszete/>